

PUBLICACIONS

La bellesa contínua de la llum

2 agost, 2020

per [Josep Barcons](#)

Images of Broken Light

London Sinfonietta, G. Paterson, A. Tomàs, A. Tomàs i J. Colom

Obres de Josep Maria Guix

Neu Records, 2019

La música de Josep Maria Guix és un cant a la bellesa. A la bellesa present en la mirada subtil i microscòpica cap als detalls, que ens porten a una immensitat tan gran com la del cosmos. No es tracta d'una mirada cap enfora, que podria ser evasiva; és més aviat una mirada cap endins, o cap a l'endins d'allò que hi ha al defora nostre. A l'endins d'un *Vent del capvespre*, d'una boira que convida a la lentitud (*Slowly... in Mist*), d'unes *Llàgrimes de tardor* o d'un *Jardín seco* (que és una corprendora translació sonora de l'obra homònima del pintor Fernando Zóbel).

Amb aquesta invitació a escoltar l'endins d'allò que ens queda enfora, Guix no sols ens en revela (heideggerianament) la bellesa d'allò que ens envolta, sinó que sembla que ens convida a deturar-nos en el nostre propi univers sonor, en un camí regalat d'introspecció. Perquè –malgrat que la música es desplegui indefectiblement en el temps– en l'obra de Josep Maria Guix sembla que el temps-que-tot-ho-devora s'aturi i ens permet d'entrar en un temps-que-tot-ho-cuida. En un temps que està lluny de la contrarellotge esgotadora de la quotidianitat i que ens

convida a *ser-en-el-temps* i no pas a esgotar-nos-hi. Per això, la manca de narrativitat dels haikus i l'univers pictòric japonès li escau tant. Perquè no expliquen, sinó que descobreixen.

En aquest descobrir, la mirada de Guix sobre allò que retrata no és pas onomatopeica, programàtica, ni descriptiva, malgrat explorar sovint sonoritats percutides poc convencionals. És eminentment evocativa i feta des d'un lirisme extrem, que bascula entre l'objectivitat i l'emoció serena. Hi ha finor arreu: en el tractament del timbre, en l'espai que es dona a les línies melòdiques, en la transparència de les regions harmòniques, en l'administració sàvia de les reparacions motíviques, en la proporcionalitat rítmica, en les reverberacions encomanadisses... I és que en la música de Guix –que deu tenir quelcom d'aquell camp de Tarragona també fundacional en l'univers de Joan Miró–, els sons que morrien en un instrument es perpetuen sovint en un altre, en un acte que va més enllà de ser un simple recurs sonor. Més aviat sembla que ens digui –sense intenció moralitzant– que res no mor i que tot es transforma, com ens diu la primera llei de la termodinàmica. Que tot és mòbil i que, per això mateix, tot és etern. Dolçament i bellament etern.

Així com la música d'aquest reusenc revela la profunditat dels objectes en què s'atura, no amaga tampoc la història que la sustenta. Hom diria sentir-hi la influència de Sciarrino, Harvey, Takemitsu, Humet (que signa les afortunades notes del CD), Debussy (mompouitzat o no)... Però també diríem que hi ha referents menys obvis. I és que la saturació discursiva a què va arribar la música amb la Segona Escola de Viena sembla destil·lar-se en l'obra de Josep Maria Guix. I dic "destil·lar-se", sí, perquè la seva música crec que parteix d'aquell referent, après (o inoculat sàviament) en els seus estudis de joventut amb Benet Casablanca. I això ens porta a sentir-hi, també, quelcom de la grandesa i la humanitat de Mahler.

Ho havia dit algun cop com una *boutade*, però ho escric ara sense recança: si d'alguna manera extrapoléssim la trinitat de la Segona Escola de Viena de final del XIX a la Barcelona de final del XX, podríem trobar-hi en molts sentits uns dignes representants seus en Casablanca (el mestre, expansiu, dens i romàntic com Schönberg) i els seus dos primers deixebles: Guix (líric i franc com Berg) i Estapé (precís i breu com Webern: i –per què no dir-ho?– com ell, amb massa pocs minuts escrits, absorbit per la docència per sort dels alumnes i desgràcia de l'obra).

Tornant a Guix, cal dir que aquestes *Images of broken light* amb Neu Records són una magnífica i il·luminadora notícia. Com sempre en el segell de Santi Bargañó, la factura física i sonora són impecables, amb uns intèrprets excel·sos compromesos amb la música de Guix: els germans Tomàs, Josep Colom i la London Sinfonietta, dirigida per Geoffrey Paterson.

No podia ser altrament, si tot es transforma i se'ns torna allò que projectem. Perquè la música de Guix (i que no soni grandiloqüent el que diré) està compromesa amb la naturalesa del món, perquè la seva mirada sonora sobre les coses és una profunda invitació a descobrir-les. I de la descoberta dels esdeveniments del món, revelant-ne la bellesa sonora que hi habita, només en pot sortir el compromís d'estimar-lo.

Imatge destacada: el compositor Josep Maria Guix. © May Zircus

